

Tryggare hem för barn (SOU 2022:71)

Socialnämnden föreslår

att godkänna yttrandet som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Utredningen *Tryggare hem för barn* har haft i uppdrag att se över delar av föräldrabalkens regler om vårdnadsöverflyttning, adoption och umgänge. Av utredningen framkommer följande bedömningar;

- Förutsättningarna för en vårdnadsöverflyttning bör förtydligas i lagtext
- Placeringskommunen bör ges möjlighet att bevilja insatser till ett barn även efter en vårdnadsöverflyttning
- Mål om vårdnadsöverflyttning bör inte flyttas till allmän förvaltningsdomstol
- Offentligt biträde bör förordnas vid prövning av vissa frågor om vårdnadsöverflyttning
- Föräldrabalkens regler om adoption tillgodoser familjehemsplacerade barns behov av trygghet och stabilitet
- Det finns inte skäl att införa ändringar beträffande vårdnadshavares samtycke eller socialnämndens roll i adoptioner
- Utgångspunkten för frågor om umgänge bör fortsatt vara barnets bästa
- Det bör i lagtext förtydligas att bedömningen av barnets bästa är en helhetsbedömning som ska ta sikte på omständigheterna för det enskilda barnet
- Domstolsverket bör överväga behovet av att genomföra en utbildningsinsats när det gäller riskbedömningar i familjemål
- Domstolen bör kunna inhämta sakkunnigutlåtande från en psykolog

Filipstads kommun är remissinstans.

Ärendet

Utredningen *Tryggare hem för barn* har haft till syfte att skapa bättre förutsättningar för kontinuitet, stabilitet och trygghet för familjehemsplacerade barn och barn som har upplevt våld i nära relation.

Utredningen har tagit ställning till följande;

- om förutsättningarna för vårdnadsöverflyttning bör ändras för att tillgodose familjehemsplacerade barns rätt till trygghet och stabilitet,
- behovet av åtgärder för att underlätta förutsättningarna för prövningen av frågor om vårdnadsöverflyttning för barn i familjehem,
- om förutsättningarna för adoption bör ändras för att tillgodose familjehemsplacerade barns rätt till trygghet och stabilitet, och
- hur skyddet för barnet kan stärkas när fråga uppkommer om umgänge med en förälder som har utövat våld eller gjort sig skyldig till någon annan allvarlig kränkning.

Socialnämnden delar uppfattningen att flera av de förslag som framkommer i utredningen bedöms kunna få positiva konsekvenser för barn. Förslaget om ett förtydligande av förutsättningarna för vårdnadsöverflyttning ger såväl ökad trygghet för barnen som möjlighet till mer rättssäkra bedömningar. Socialnämnden ställer sig dock frågande till utredningens förslag beträffande möjligheten för placeringskommuner att fortsatt bevilja insatser efter att en vårdnadsöverflyttning har skett. Att placeringskommunerna ger råd och stöd under en övergångsperiod kan givetvis bidra till ökad trygghet för både barn och vårdnadshavare. Det är dock inte ovanligt att placeringskommunen och hemkommunen ligger långt ifrån varandra geografiskt, och det kan finnas stora fördelar med att det fortsatta stödet sker på nära håll. Det skulle eventuellt kunna finnas en risk för att placeringskommunens möjlighet till fortsatta insatser bidrar till en otydlighet gällande hemkommunens ansvar.

Socialnämnden ställer sig bakom utredningens förslag om att införa en rätt till offentligt biträde vid prövning av frågor gällande vårdnadsöverflyttning. Att barnet får en egen representant vid prövningen blir av särskild vikt då barnrättsperspektivet egentligen talar för en förflyttning av dessa mål till allmän förvaltningsdomstol. Socialnämnden ställer sig också bakom förslaget att det i lagtext bör förtydligas att bedömningen av barnets bästa är en helhetsbedömning som ska utgå från det enskilda barnet. Att begreppet *fara illa* blir ett vidare begrepp, utan att ett antal utvalda omständigheter anges, ses som någonting som kan öka tryggheten för barn. Det blir också tydligare att ett umgänge med en förälder aldrig får ske på bekostnad av att ett barn far illa.

Beslutsunderlag**Remissmissiv**

Tryggare hem för barn

Karoline Larsson

Enhetschef

Beslutet ska skickas till

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L2@regeringskansliet.se

Ange diarienummer **Ju2023/00125** och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.